

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет політичних наук
Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики

**КРАЇНИ «ЗОЛОТОГО ПІВМІСЯЦЯ»
У ПРОТИДІ ФІНАНСУВАННЮ МІЖНАРОДНОГО ТЕРОРИЗМУ**

АВТОРЕФЕРАТ

дипломної роботи

на здобуття освітнього ступеню «магістр»

Виконала:

студентка VI курсу групи 691

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 291 «Міжнародні
відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»

Радченко Олена Андріївна

Науковий керівник:

кандидат політичних наук

Тихоненко Ірина Вікторівна

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Питання міжнародної безпеки традиційно відносять до пріоритетних напрямів світової політики. У сфері міжнародної безпеки виникають нові виклики, так звані «нетрадиційні» загрози до яких належить тероризм.

Міжнародний тероризм все більше стає явищем, що не має географічних кордонів і несе загрозу як національній, такі і регіональній та глобальній системі безпеки. Імідж так званих «терористичних країн» мають здебільшого держави Азії. Зокрема, країни «золотого півмісяця» – Іран, Пакистан та Афганістан, де фінансування тероризму відбувається насамперед за допомогою продажу наркотиків.

Останні два десятиліття тероризм у цих державах став скоріше міжнародною проблемою, ніж національною. Терористичні угруповання, що діють та дислокуються на території цих держав використовують різні джерела отримання прибутку і «відмивання» або легалізації коштів. Зокрема, з початком активного використання системи переказу коштів «хавала» у Ірані, Пакистані та Афганістані терористичні організації «Харакат ул-ансар» (Пакистан), «Джамаат ул-фукра» (Пакистан), «Організація моджахедів іранського народу» (Іран), «Хезб е-Ісламі (партія Гульбедин Хекматіару)» (Афганістан) активізувалися. Тому, механізми протидії фінансуванню тероризму мають діяти як на національному, так і глобальному рівнях.

Афганістан та Іран входять до так званого «чорного списку» Міжнародної групи з протидії відмиванню брудних грошей (ФАТФ), а Пакистан у 2018 р. знову був занесений до «сірого» списку цієї організації, зважаючи на недостатні міри у протидії тероризму. Хоча ще на початку 2000-х рр. Пакистан був відзначений ФАТФ як надійна держава у протидії фінансуванню тероризму. Тому, існуючий стан речей у країнах «золотого півмісяця» сприяє активізації влади у протидії фінансуванню тероризму, утворенню ґрунтовної нормативно-правової бази та національного інституційного механізму з метою протидії фінансуванню тероризму.

Актуалізується питання фінансування тероризму і для України, яка за даними Служби безпеки України, починаючи з 2014 р. є транзитною державою для діяльності терористичних угруповань.

Об'єктом дослідження виступає протидія фінансуванню міжнародного тероризму.

Предметом є країни «золотого півмісяця» у протидії фінансуванню міжнародного тероризму.

Хронологічні межі охоплюють період з 2001 року по 2019 рік. *Нижня межа* – 2001 р. – пояснюється подіями 11 вересня 2001 року, які дали відлік широкомасштабній боротьбі з тероризмом під егідою США, зокрема на території Афганістану та Пакистану, які поли розглядатися Вашингтоном як регіональне утворення «АфПак». Зокрема, розпочалася активна протидія тероризму та його фінансуванню владою у країнах «золотого півмісяця». *Верхня межа* – 2019 р. – сучасним етапом розробки та впровадження нових методів боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму на прикладі країн «золотого півмісяця». Для з'ясування передумов виникнення тероризму у країнах «золотого півмісяця» автор дещо виходить за визначені хронологічні межі.

Територіальні рамки дослідження обмежені територіями країн «золотого півмісяця» (Іран, Пакистан, Афганістан), України. Також є можливим вихід за вказані рамки, що зумовлюється зовнішньополітичними зв'язками з позарегіональними країнами.

Мета роботи полягає у дослідженні проблеми боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму у країнах «золотого півмісяця».

Для досягнення мети автор сформулював такі **завдання**:

- дослідити поняття міжнародного тероризму у вітчизняній та зарубіжній політологічній науці та проаналізувати джерельну базу дослідження;
- охарактеризувати теоретико-методологічні основи дослідження;

- з'ясувати геополітичну складову та внутрішньо-політичні чинники розвитку тероризму у країнах «золотого півмісяця»;
- проаналізувати «наркотичний» фактор, торгівлю зброєю та «відмивання грошей» як способи підтримки сепаратистських рухів терористичного спрямування;
- охарактеризувати участь країн «золотого півмісяця» у багатосторонній співпраці на міжнародному рівні;
- описати нормативно-правовий та інституційний механізми боротьби з тероризмом та його фінансуванням;
- проаналізувати двосторонню взаємодію у трикутнику інтересів Іран-Пакистан-Афганістан.

Наукова новизна визначається актуальністю досліджуваної проблеми і полягає у тому, що у рамках проведеного наукового дослідження:

- здійснено аналіз інституційні механізми боротьби з проблемою фінансування міжнародного тероризму у країнах «золотого півмісяця»;
- охарактеризовано ефективність використання існуючих методів боротьби з фінансуванням тероризму у таких країнах як Іран, Пакистан, Афганістан, зокрема, можливість використання такого досвіду Україною.

Методологія та методи дослідження магістерської роботи зумовлені вибором об'єкту і предмету дослідження, метою і поставленими у вступі завданнями. Системний підхід дозволив розглянути країни «золотого півмісяця» як окрему підсистему міжнародних відносин, яка має власну структуру та впливає як на регіональний, так і глобальний рівень міжнародної системи.

Автором було використано як загальнонаукові, так і конкретно-наукові методи дослідження проблеми боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму. Зокрема, в даному дослідженні автор використав такі загальнонаукові методи: контент-аналізу, індукції та дедукції, описовий, ретроспективний, компаративістський, узагальнення та групування. Зокрема автор звернувся до методів періодизації для виокремлення найбільш важливих

етапів в історії терористичної діяльності та боротьби з даним явищем. Також був застосований історико-описовий метод, інституційний, метод групування та класифікації. Зокрема метод класифікації використаний для виявлення способів та джерел фінансування тероризму. Історико-описовий метод дав автору змогу виявити передумови розвитку терористичної діяльності на теренах Пакистану, Афганістану та Ірану. Компаративний метод дозволив порівняти підходи, нормативно-правову базу та інституційну структуру Пакистану, Афганістану та Ірану до протидії фінансування тероризму.

Застосування комплексу методів наукового пізнання на основі врахування специфіки дослідження дало автору можливість ретельно опрацювати і систематизувати джерельну базу, необхідну для розв'язання поставлених у магістерській роботі завдань. Комплексне використання різноманітних методів та підходів у роботі дозволило більш об'єктивно розглянути проблематику дослідження.

Практичне значення полягає в тому, що роботу написано в наукових і навчальних цілях. Матеріали дипломної роботи магістра можуть бути використані при написанні освітньо-кваліфікаційних та магістерських робіт, навчальних посібників і підручників, а також під час викладання загальних і спеціальних курсів, таких як «Міжнародні відносини та світова політика», «Сучасні тенденції міжнародних відносин», «Зовнішня політика країн Азії», різних спецкурсів тощо.

Апробація результатів дослідження відбулася на 3-х науково-практичних конференціях, зокрема, XXI всеукраїнській науково-методичній конференції «Могилянські читання-2018»: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти» (м. Миколаїв, 12-17 листопада 2018 р.); Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Міжнародні відносини: історія, теорія та практика» (м. Суми, 28 лютого 2019 р.); XII Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів і молодих учених «Південна Україна у

міжнародних відносинах: історія та сучасність» (м. Миколаїв, 24-25 травня 2019 р.).

Публікації. Основні положення роботи відображено в 4 наукових працях, з них 1 стаття у співавторстві з науковим керівником, 3 – тези і матеріали конференцій:

1. Радченко О. А. Методи та способи фінансування міжнародного тероризму // Могилянські читання – 2018: досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспекти: XXI Всеукр. наук-метод. конф.: тези доповідей Політична наука в Україні та зарубіжжі. Міжнародні відносини та світова політика. Миколаїв, 12-17 листопада 2018 р. С. 46-48.

2. Радченко О. А. Внутрішньо-політичні фактори, які впливають на розвиток тероризму у країнах «золотого півмісяця» дипломатія як інструмент зовнішньополітичного впливу держави // Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Міжнародні відносини: історія, теорія та практика». Суми, 28 лютого 2019 р. С. 123-126.

3. Радченко О. А. Відмивання коштів за рахунок торгівлі зброєю як джерело підтримки терористичної діяльності у країнах «золотого півмісяця» // Південна Україна у міжнародних відносинах: історія та сучасність. Миколаїв, 24-25 травня 2019 р. С. (подано до друку).

4. Тихоненко І. В., Радченко О. А. Нормативно-правова база та інституційний механізм боротьби з фінансуванням тероризму у країнах «золотого півмісяця»: досвід для України // Наукові праці. Серія «Політологія». 2019. Т. 322. Вип. 310. С. 48-53.

Структура роботи. Загальний обсяг дипломної роботи – 153 сторінок, з них основного тексту 138 сторінок. Робота складається зі вступу, переліку умовних скорочень, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків, списку джерел та літератури (138 позицій українською, російською та англійською мовами).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДОСЛІДЖЕННЯ

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено об'єкт, предмет, мету, основні завдання, територіальні та хронологічні межі, методологію та методи дослідження, розкрито наукову новизну, практичне значення дослідження та структуру роботи.

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено об'єкт, предмет, мету, основні завдання, географічні та хронологічні межі, розкрито наукову новизну та практичне значення дослідження, апробацію основних одержаних результатів.

У **першому розділі «Теоретико-методологічна та джерельна база дослідження»** розкрито стан наукової розробленості теми, проведено огляд джерельної бази, визначено методологічні принципи та методи дослідження. Розділ включає в себе три підрозділи.

У *підрозділі 1.1 «Поняття «міжнародний тероризм» у вітчизняній та зарубіжній політологічній науці»* визначено, що відсутність єдиного визначення, а також підходу до визначення поняття «тероризму» є одним із важливих питань дослідження й узагальнення праць як вітчизняних, так і закордонних дослідників наукових шкіл. Використану в роботі літературу можна класифікувати за країнознавчим критерієм виділяючи, таким чином, такі групи як вітчизняна наукова література, праці російських, західних науковців (американських, європейських), пакистанських, іранських та афганських дослідників, азійських науковців.

Виявлено, що в українській науковій школі недостатньо уваги приділяється дослідженню зовнішньої політики Пакистану, Ірану та Афганістану, насамперед теророристичній загрозі та методам протидії фінансуванню тероризму на прикладі цих держав.

Серед російських науковців цінними при проведенні дослідження стали праці І. Коміссіної, В. Теріної, які розглядають нелегальний наркотрафік у Пакистані та Афганістані. Чільне місце посіли доробки

пакистанських (М. К. Мустафа, М. С. Первез), іранських (Ш. Баши, Т. Тарег Мабрук) та афганських (А. Рашид, М. Бедред, М. Афріді) науковців.

У підрозділі 1.2 «Джерельна база дослідження» розглянуто джерельну основу, яка класифікована наступним чином: офіційні документи уряду, офіційні документи міжнародних організацій, офіційні виступи та заяви політичних діячів і державних службовців, статистичні довідники, публікації ЗМІ.

У підрозділі 1.3 «Теоретико-методологічні основи дослідження» зазначено, що методологію наукового дослідження складають безпосередні навички та вміння застосовувати різноманітні методи на практиці та комбінувати їх, правильна постановка проблеми та вибір вірних та необхідних підходів.

У другому розділі «Джерела та способи фінансування міжнародного тероризму» було досліджено внутрішньо- та зовнішньополітичну ситуацію країн «золотого півмісяця» у взаємозв'язку з фінансуванням міжнародного тероризму.

У підрозділі 2.1. «Геополітична складова та внутрішньо-політичні чинники розвитку тероризму у країнах «золотого півмісяця» розглянуто соціально-політичні причини розвитку тероризму у країнах Іран, Пакистан та Афганістан. Досліджуючи генезис тероризму в країнах «золотого півмісяця», варто звернути увагу на ряд причин терористичної активності: релігійні причини (загальна пропаганда ісламу веде до розквіту ваххабітів); соціальні (слабка система освіти, корумпованість органів влади, потужний тиск архаїчних інститутів); економічні (низький рівень доходів населення при зростаючих цінах, малі зарплати, слабкий розвиток сільського господарства), політичні (відсутність політичної активності на місцях і висловлення думки населення; незадоволені люди легко підпадають під вплив терористів, які пропонують прості і зрозумілі рецепти наведення соціальної справедливості).

Визначено, що геополітичне становище країн «золотого півмісяця» має як позитивні, так і негативні сторони. З одного боку, держави розташовані на

перетині глобальних торгових шляхів, що дуже вигідно з економічної точки зору, але з іншого боку, від них багато в чому залежить ситуація в регіоні.

У підрозділі 2.2. *«Наркотичний» фактор як джерело фінансування тероризму у двосторонніх відносинах Пакистан-Афганістан* визначено, що значним поштовхом розвитку тероризму на територіях країн Пакистан та Афганістан став багаторічний конфлікт на кордоні цих держав. Важкодоступність районів, через які проходить кордон – це один з декількох факторів, які ускладнюють роботу афганських і пакистанських прикордонників і наркополіцейських з блокування потоку заборонених речовин. Вплив мають і традиційна недовіра один до одного політичних еліт і збройних сил Афганістану і Пакистану, а також переки в ієрархії пріоритетів Пакистану, який вважає першочерговим завданням ведення контрповстанських операцій на шкоду боротьбі з наркотиками.

У підрозділі 2.3. *«Торгівля зброєю та «відмивання грошей» як спосіб підтримки сепаратистських рухів терористичного спрямування»* розглянуто процес «відмивання грошей» як маскування доходів, одержаних злочинним шляхом, та інтеграції його в легітимну фінансову систему. Перед відмиванням доходів від злочинних дій злочинцям проблематично використовувати незаконні гроші, тому що вони не можуть пояснити, звідки вона походить, і легше простежити її до злочину. Після «відмивання» коштів стає важко відрізнити гроші від законних фінансових ресурсів, а кошти можуть використовувати злочинці без виявлення. Для країн «золотого півмісяця» є актуальним саме продаж зброї та робота нелегальних фінансових систем переказу грошей як інструменти легалізації грошей або їх відмивання для діяльності терористичних груп.

У третьому розділі **«Протидія фінансуванню міжнародного тероризму країнами «золотого півмісяця»: досвід для України»** висвітлюється те, що наявні механізми боротьби з тероризмом та фінансуванням міжнародного тероризму є не досить вдалимими та працюють не

у повній мірі, хоча інституційно-правовий механізм боротьби є досить розвиненим.

У підрозділі 3.1. *«Участь країн «золотого півмісяця» у багатосторонній співпраці на міжнародному рівні»* визначено, що з метою протидії фінансування тероризму в липні 1989 року з ініціативи президента Франції на зустрічі Великої Сімки в Парижі, була заснована Група розробки фінансових заходів по боротьбі з відмиванням грошей – ФАТФ (Financial Action Task Force). ФАТФ проводить постійну роботу з удосконалення заходів боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму.

У підрозділі 3.2. *«Нормативно-правовий та інституційний механізми боротьби з фінансуванням тероризму»* виявлено, що у країнах «золотого півмісяця» діє досить розгалужена нормативно-правова та інституційна системи протидії фінансуванню тероризму, що виправдано історичними, геополітичними умовами виникнення та розвитку тероризму, зокрема, дислокації міжнародних терористичних угруповань на їх території. Проте, на практиці, їм ще не вдалося подолати не лише терористичну загрозу, а й хоч б контролювати шляхи фінансування терористичних угруповань. Причинами таких невдач є: нестабільне внутрішньополітичне середовище, вплив зовнішніх сил, залучення терористів до глобальної мережі.

У підрозділі 3.3. *«Двостороння взаємодія у боротьбі з фінансуванням тероризму у трикутнику інтересів Іран-Пакистан-Афганістан»* визначено, що між Іраном, Пакистаном та Афганістаном спостерігається активізація зусиль по розширенню взаємного співробітництва та встановленню миру та безпеки в регіоні. Формати зустрічей глав держав найчастіше направлені на подальше розширення зв'язків в області економіки та торгівлі, просування регіональних проектів, посилення боротьби, яка направлена на ліквідацію виробництва наркотичних засобів, протидія торгівлі людьми, а також боротьба з транснаціональною організованою злочинністю, удосконалення управління прикордонними територіями та інше.

У висновках узагальнено головні результати поведеного дослідження:

1. Досліджено поняття міжнародного тероризму у вітчизняній та зарубіжній політологічній науці та проаналізувати джерельну базу дослідження. Використану під час дослідження літературу автором було класифіковано за країнознавчим критерієм. Було виявлено, що існує багато суперечливих поглядів на поняття «міжнародний тероризм» вирішення проблеми боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму. Зокрема, було з'ясовано, що в українській міжнародно-політичній науці розглядається теоретична складова тероризму та боротьби із ним, проте не є достатньо вивченим питання протидії фінансуванню тероризму у Пакистані, Афганістані та Ірані, так званих країнах «золотого півмісяця». Тому, проблематика дослідження стало об'єктом наукових розвідок пакистанських, афганських та іранських фахівців-міжнародників, а також представників західної наукової школи. Залучена джерельна база є досить широкою та об'єктивною і класифікована наступним чином: документи урядів, міжнародні договори, документи міжнародних організацій, офіційні виступи та заяви політичних та державних діячів Пакистану, Ірану та Афганістану, публікації політичних діячів, статистичні довідники та публікації ЗМІ.

2. Охарактеризовано теоретико-методологічні основи дослідження. Автором було використано як загальнонаукові, так і конкретно-наукові методи дослідження обраної теми. Зокрема автор звернувся до методів періодизації для виокремлення найбільш важливих етапів в історії терористичної діяльності та боротьби з даним явищем. Також був застосований історико-описовий метод, інституційний, метод групування та класифікації. Було розглянуто понятійно-категоріальний апарат дослідження, в ході якого автор визначив основні характеристики «міжнародного тероризму», з яких випливає можливість формулювання методів боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму. Окрім цього автор описав основні поняття пов'язані з тероризмом та боротьбою з фінансуванням міжнародного тероризму та класифікацію видів тероризму з подальшим порівнянням та

виявленню методів та способів пошуку інструментів боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму. Були використані такі принципи: об'єктивності, конкретності, термінологічний та системний принципи; і наступні підходи: компаративний, комплексний, аксіологічний та інституційний.

3. З'ясовано геополітичну складову та внутрішньо-політичні чинники розвитку тероризму у країнах «золотого півмісяця». Виявлено соціально-політичні причини розвитку тероризму у країнах «золотого півмісяця»: релігійні причини (загальна пропаганда ісламу веде до розквіту ваххабітів); соціальні (слабка система освіти, корумпованість органів влади, потужний тиск архаїчних інститутів); економічні (низький рівень доходів населення при зростаючих цінах, малі зарплати, слабкий розвиток сільського господарства), політичні (відсутність політичної активності на місцях і висловлення думки населення; незадоволені люди легко підпадають під вплив терористів, які пропонують прості і зрозумілі рецепти наведення соціальної справедливості). Варто зауважити, що геополітичне становище країн «золотого півмісяця» має як позитивні, так і негативні сторони. З одного боку, держави розташовані на перетині глобальних торгових шляхів, що дуже вигідно з економічної точки зору, але з іншого боку, від них багато в чому залежить ситуація в регіоні.

4. Проаналізовано «наркотичний» фактор, торгівлю зброєю та «відмивання грошей» як способи підтримки сепаратистських рухів терористичного спрямування. Визначено, що значним поштовхом розвитку тероризму на територіях країн Пакистан та Афганістан став багаторічний конфлікт на кордоні цих держав. Насамперед проблема Пуштуністану, за якої пуштунські племена, що проживають вздовж афгансько-пакистанського кордону вирощують опіати, які стають джерелом фінансової підтримки терористично налаштованих сепаратистських угруповань – «Талібану», «Джамаат-уль-ісламія» та ін. Традиційна недовіра один до одного політичних еліт і військових у Афганістані та Пакистані стає перепоною до ефективної

протидії нелегальному наркотрафіку, який і став передумовою до об'єднання цих країн під назвою «золотий півмісяць».

Існування великою кількістю нелегальних поставок зброї у ці країни стає ще одним джерелом фінансування тероризму. У свою чергу «відмивання» грошей або легалізація від продажу опіатів або зброї відбувається за допомогою системи банківських переказів «hawala», яка найбільшого поширення має серед мусульманських країн, насамперед у Пакистані.

5. Охарактеризовано участь країн «золотого півмісяця» у багатосторонній співпраці на міжнародному рівні. Виявлено, що з метою протидії економічним злочинам і захисту національних інтересів держав, в липні 1989 року з ініціативи президента Франції на зустрічі Великої Сімки в Парижі, була заснована Група розробки фінансових заходів по боротьбі з відмиванням грошей – ФАТФ (Financial Action Task Force). ФАТФ слідкує за заходами, що вживають держави з метою протидії «відмиванню» грошей та фінансуванню тероризму. Іран, Пакистан та Афганістан тривалий час входили до «чорного» списку цієї організації, тобто характеризувалися як такі, що не протидіють тероризму. На початку 2000-х рр. Пакистан із залученням до глобальної антитерористичної кампанії під егідою США, був зарахований до «білого» списку (держави, що ефективно протидіють тероризму). Проте, за наполяганням США у 2018 р. Пакистан було занесено до «сірого» списку ФАТФ. Країни «золотого півмісяця» активно співпрацюють з відповідними спеціалізованими установами ООН, отримують фінансову та гуманітарну допомогу у межах протидії фінансуванню тероризму.

6. Описано нормативно-правовий та інституційний механізми боротьби з тероризмом та його фінансуванням та можливий досвід для України. Виявлено, що країни «золотого півмісяця» мають досить ґрунтовну нормативно-правову базу із протидії фінансуванню тероризму із створенням низки структур, які займаються цим питанням. Іран та Афганістан має низку структур, що займаються протидії «відмиванню» грошей та фінансуванню тероризму, проте, з огляду на міжнародну ізоляцію Ірану у зв'язку із ядерною

програмою та проведенням антитерористичної операції під егідою США та НАТО в Афганістані, ці країни не мають значних успіхів. Найбільш ефективною та розгалуженою структурою у протидії фінансуванню тероризму володіє Пакистан, так як держава тривалий час отримувала фінансову допомогу від США щодо боротьби з тероризмом. Як показує досвід Пакистану, ефективним у протидії фінансуванню тероризму, зокрема, через нелегальний наркотрафік, є залучення армії на території проведення антитерористичних операцій. Для України було б доречним перейняття певних складових цієї практики із залученням військових структур до протидії можливим актам фінансуванню тероризму саме на території, яка найбільше піддається такому впливу в Україні (Донецька та Луганська області). Проте, насамперед, Україні варто на законодавчому рівні визнати «ДНР» та «ЛНР» терористичними угрупованнями і застосовувати щодо них відповідно вироблені механізми боротьби, і у форматі протидії фінансуванню тероризму.

7. Проаналізовано двосторонню взаємодію у трикутнику інтересів Іран-Пакистан-Афганістан. Визначено, що між Іраном, Пакистаном та Афганістаном спостерігається активізація зусиль по розширенню взаємного співробітництва та встановленню миру та безпеки в регіоні. Існує низка угод між службами розвідки Пакистану та Афганістану щодо протидії діяльності «Талібану» у прикордонних провінціях, підписано низку меморандумів про взаєморозуміння. Проте пакистансько-іранська співпраця у прикордонному регіоні Белуджистані не є такою ефективною, адже Ісламабад звинувачує Тегеран у підтримці сепаратистсько налаштованого терористично угруповання «Визвольна армія Белуджистану», яка прагне відокремлення провінції від Пакистану та отримує фінансування за рахунок продажу зброї та транзиту наркотичних речовин. Вважаємо, що було б доцільно розробити своєрідний кодекс поведінки країн «золотого півмісяця» в боротьбі з фінансуванням міжнародного тероризму, де будуть прописані базові правила взаємодопомоги в конкретних ситуаціях. Подібні документи були б хорошим доповненням існуючих міжнародних договорів у цій сфері.

АНОТАЦІЯ

Радченко О. А. Країни «золотого півмісяця» у протидії фінансуванню міжнародного тероризму. – На правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». – Чорноморський національний університет імені Петра Могили. Миколаїв, 2019.

Проблема боротьби з тероризмом та боротьби з фінансуванням продовжує залишатися актуальною. Здійснено спробу виявити дієві механізми боротьби з фінансуванням міжнародного тероризму на територіях країн «золотого півмісяця».

У процесі дослідження було з'ясовано, що величезну роль у боротьбі з фінансуванням міжнародного тероризму грає налагодження співпраці з міжнародними організаціями та окремими державами. Виявлено, що на розвиток фінансування тероризму у Пакистані, Афганістані та Ірані вплину історичні причини, внутрішньополітична ситуація та регіональне середовище. Джерелами фінансування тероризму у країнах «золотого півмісяця» є нелегальний наркотрафік, продаж зброї та «відмивання грошей» за допомогою банківської системи переказів коштів «hawala». Виявлено, що країни мають розгалужену систему нормативно-правових актів та інститутів у боротьбі із фінансуванням тероризму.

Ключові слова: міжнародний тероризм, нелегальний наркотрафік, «відмивання» грошей, Пакистан, Іран, Афганістан.

SUMMARY

Radchenko O. A. Countries of the "Golden Crescent" in countering the financing of international terrorism. – Manuscript.

Graduate work for obtaining an educational degree «master». Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2019.

The problem of combating terrorism and combating financing of terrorism is actually a problem for countries nowadays. The importance of this study and its

scientific nature make it possible to identify effective mechanisms for combating the financing of international terrorism in the territories of the countries of the "Golden Crescent".

The study found that a major role in combating the financing of international terrorism is the establishment of cooperation with international organizations and individual states. It is revealed that historical causes, the domestic political situation and the regional environment will affect the development of terrorist financing in Pakistan, Afghanistan, and Iran. The sources of terrorist financing in the countries of the "Golden Crescent" are illegal drug trafficking, arms sales and "money laundering" through the bank transfer system "hawala". It has been found that countries have an extensive system of legal acts and institutions in the fight against terrorist financing.

It would be advisable to develop a peculiar code of conduct for the countries of the "Golden Crescent" in the fight against the financing of international terrorism, a set of principles and basic rules of mutual assistance in specific situations. Such documents would be a good addition to the existing international treaties in this area.

Key words: international terrorism, illegal drug trafficking, money laundering, Pakistan, Iran, Afghanistan.